

Aikuiskasvatus 1/2016

Abstraktit

Summaries of the articles

Antti Saari

Elinikäinen oppiminen ja yksilöivä valta

Elinikäistä oppimista hallitaan houkuttelemalla yksilöä suhtautumaan omaan elämäänsä ja oppimiseensa yrittäjämäisesti. Tämä hallinta pyrkii rajaamaan yksilön tapoja tunnistaa elinikäisessä oppimisessa oman vapautensa ja tavoitteidensa toteutuminen. Usein tämän kaltaista yksilöivää vallankäyttöä on tarkasteltu foucault'laisen hallintavallan näkökulmasta. Tällöin ei kuitenkaan ole kysytty, miten ihminen sisäistää elinikäisen oppimisen ideologian. Artikkelissa tarkastellaan tätä vallan sisäistymisen problematiikkaa Slavoj Žižekin psykoanalyttisen ideologiakritiikin ja erityisesti halun käsitteen avulla. Analyysissä tuodaan esiin uhrauksen logiikka ja halun kaksoissidos kahtena keskeisenä tapana ohjata halua elinikäisessä oppimisessa. Aikuiskasvatus 36 (1), 4

Lifelong learning and individualizing power

Lifelong learning is being governed by luring an individual to see their life and learning as entrepreneurial action. This governing seeks to limit the ways in which an individual recognizes the actualization of their freedom and objectives. Often this kind of individualizing power has been examined from the perspective of Foucauldian governance theory. However, this perspective disregards the question of how a person internalizes the ideology of lifelong learning. In the article this internalization of power is being examined through the psychoanalytical ideology critique by Slavoj Žižek, and especially through the concept of desire. In the analysis, the logic of sacrifice and the double bond of desire are introduced as ways to steer desire in lifelong learning.

Aikuiskasvatus 36 (1), 4

Tuija Koivunen & Tiina Saari

Työntekijä itsensä johtajana työelämäoppaissa

Artikkelissa tarkastelun kohteena ovat työelämäoppaat eli työelämää käsittelevä self-help -kirjallisuus. Artikkelissa kysytään, millaisena subjektina työntekijä niissä nähdään ja millaiseksi hänen pitäisi tulla menestyäkseen tai selviytyäkseen työelämässä. Työelämässä menestyminen kuvataan oppaissa henkilökohtaisena projektina, joka edellyttää työntekijältä jatkuvaa itsensä muokkaamista ja itsensä johtamista. Tässä projektissa onnistuminen vaatii työntekijältä tahtoa ja kykyä jatkuvaan kehittymiseen.

Aikuiskasvatus 36 (1), 14

Worker as a self-governing subject in work related self-help literature

This article focuses on the guidebooks related to working, in other words work related self-help literature. The article asks how the subject is perceived in these books and what characteristics should the subject obtain to become successful or to cope in working life. The success in working life is described in the guidebooks as a personal project that requires continuing self-shaping and self-governing from the working individual. The success in this project demands will and ability to continuing self-development of the individual.

Aikuiskasvatus 36 (1), 14

Terhi Pietilä & Sari Poikela

Tutkijanaiset sukupuolistuneessa yliopisto-organisaatiossa

Artikkeli problematisoi näkökulman, jossa yliopisto-organisaatiot ymmärretään sukupuolineutraaleina. Tavoite on kyseenalaistaa yleinen mielikuva, jonka mukaan yliopistomaailman naisistuminen olisi korjannut tai poistanut kokonaan sukupuolten tasa-arvo-ongelmat yliopistotyössä. Teoreettinen tausta pohjautuu Ackerin sukupuolistuneiden organisaatioiden teoriaan. Tutkimusaineisto kerättiin tutkijanaisten asemaa yliopistossa käsittelevän pro gradu -tutkielman yhteydessä kyselylomakkeella. Aineistosta oli tunnistettavissa yliopiston organisaatiokulttuurissa esiintyviä sukupuolistuneita prosesseja, joita sekä miehet että naiset tuottivat ja ylläpitivät. Näitä olivat esimerkiksi epävirallinen, traditionaalisiin sukupuolirooleihin perustuva työnjako; sukupuolistuneet mielikuvat tutkijasta ja tutkijanurasta; sekä stereotyyppiset näkemykset perheellisyydestä

Aikuiskasvatus 36 (1), 24

Women researchers in gendered university organization

The article problematizes the perspective in which universities as organizations are understood as gender-neutral. The object is to contest the common image which suggests that the feminization of universities would have fixed or completely removed the gender inequality problems in universities. The theoretical background is based on Acker's theory of gendered organizations. The data was collected by a questionnaire for a Master's Thesis that addressed women researchers' status in a university. From the data gendered processes were identified that appeared in the university's organizational culture and which were produced and maintained by both men and women. These were identified as, for example, division of work based on traditional gender roles; gendered images of researchers and research career; and stereotypical views related to having a family.

Aikuiskasvatus 36 (1), 24 78

Satu-Mari Jansson, Heidi Westerlund & Eeva Siljamäki

Taide sosiaalisena oppimismuotona – opiskelijoiden kokemuksia jännittämisestä

Yliopiston oppimisympäristössä ja toimintakulttuurissa jännittäminen on yleisyydestään ja haitallisista vaikutuksistaan huolimatta huonosti tiedostettu ongelma. Jännittämisen ilmenemismuodot voivat vaihdella pienestä epävarmuudesta lamaannuttavaan ja elämää rajoittavaan ahdistukseen. Tässä tutkimuksessa tarkastelemme opiskelijoiden kokemuksia jännittämisestä yliopistossa ja jännittämistä käsittelevässä taideinterventiossa. Taideinterventio toteutettiin Ylioppilaiden Terveystieteidenkeskuksen (YTTHS) ja Taideyliopiston Sibelius-Akatemian yhteistyönä vuosina 2013–2014. Esitämme kaksi tutkimuskysymystä: 1) Miten taideinterventioon osallistuneet yliopisto-opiskelijat kertovat kokevansa jännittämisen yliopistossa? ja 2) Millaisia koettuja merkityksiä opiskelijat antavat taideinterventiolle? Aineisto muodostuu seitsemästä temaattisesta yksilöhaastattelusta. Aineisto on analysoitu laadullisen sisällönanalyysin menetelmällä. Tutkimus osoittaa, että jännittämiseen taipuvaiset opiskelijat voivat kokea stressiä, pelkoa, fyysisiä oireita ja jopa voimakasta ahdistusta vuorovaikutustilanteissa tai tilanteissa, joissa opiskelijat kokevat olevansa arvioitavana. Tutkimuksen tulosten mukaan yliopiston tulisi huomioida opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet ei vain sisällön omaksumisessa vaan myös sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Art as a social learning form – students' experiences of social anxiety

Public speaking anxiety and social anxiety in the learning environment and activity culture of university are poorly acknowledged problems, despite of their commonness and harmful effects. The forms of anxiety can vary from light sense of insecurity to paralyzing and life-limiting anxiety. In this study we examine students' experiences of social anxiety and public speaking in university context and in an arts intervention which focused on managing anxiety. The arts intervention was conducted as a cooperation between The Finnish Student Health Service (FSHS) and the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki in 2013–2014. Our research questions are: 1) How do the university students who participated in the arts intervention describe their experiences of social anxiety in the university? and 2) What type of meanings do students give to the arts intervention? The data consists of seven thematic individual interviews. The data has been

analysed using the method of qualitative content analysis. The research demonstrates that the students prone to social anxiety can experience stress, fear, physical symptoms and even strong anxiety in social interaction or in situations where they feel they are being evaluated. The research results indicate that universities should pay attention to the different backgrounds and needs of students, not only in regards to the contents of learning but also in social interaction.

Aikuiskasvatus 36 (1), 50